

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zabývá fonetickou variabilitou slov ve veřejných projevech. V první části práce bylo naším cílem přehledně shrnout dosavadní poznatky o vlastnostech a principech spontánní řeči, o fonetických rysech českých hlásek a o možných faktorech ovlivňujících druh a míru redukce. Dále sumarizujeme výsledky několika starších studií provedených na jiných jazycích (zejména na holandštině a němčině) a také nastiňujeme možné využití výsledků analýz variability slov.

V druhé části práce se zabýváme českými slovy *protože*, *prostě*, *myslím*, *samozřejmě* a *určitě*, u nichž stanovujeme několik skupin variant podle míry redukce, určujeme stabilitu jejich vlastních fonetických rysů a zjišťujeme, zda u nich má na míru redukce vliv pozice v promluvovém úseku (rozlišujeme pozici iniciální, mediální, finální a I = F) a/nebo rychlost vyslovení celého slova.

Pro každé vybrané slovo se nám podařilo sestavit hierarchizovaný seznam pěti až osmi skupin variant dle míry redukce. Stabilita fonetických rysů u čtyř typů hlásek (vokály, nazály, neznělé explozívy a neznělé sykavky) se shoduje s dosavadními pozorováními (např. Machač, 2004). Vliv rychlosti vyslovení slova na míru redukce se projevil u slov *protože*, *prostě*, *samozřejmě* a *určitě*, vliv pozice v promluvovém úseku se projevil menší redukcí v pozici finální u slov *protože* a *samozřejmě*.

Klíčová slova: variabilita slov, fonetické rysy, redukce